

Sygn. akt VI Cz 1213/17

POSTANOWIENIE

Dnia 26.10.2017r.

Sąd Okręgowy w Częstochowie VI Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Karol Kołodziejczyk

Sędziowie: SSO Jolanta Janas

SSO Halina Garus

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 26.10.2017r.

sprawy egzekucyjnej wierzyciela (...) Spółki z o. o. w W.

z udziałem dłużnika (...) Szpitala (...) w C.

skarga dłużnika na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Ś. D. K. w sprawie Km (...)

na skutek zażalenia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Ś. D. K.

od postanowienia Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 30 sierpnia 2017r.

sygn. akt XV Co 3796/17

postanawia: oddalić zażalenie.

Sygn. akt VI Cz 1213/17

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem, na skutek skargi dłużnika - (...) Szpitala (...) w C. - na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Ś. D. K. z dnia 25 maja 2017 r w sprawie Km (...), Sąd Rejonowy w Częstochowie m.in. obniżył wysokość opłaty stosunkowej do kwoty 5.093,57 zł.

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał, że zgodnie z treścią art. 49 ust 10 ustawy z dnia 29.08.1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji, po rozpoznaniu wniosku, o którym mowa w art. 49 ust. 7 ustawy sąd może, uwzględniając nakład pracy komornika lub sytuację majątkową wnioskodawcy oraz wysokość jego dochodów, obniżyć wysokość opłat, o których mowa w art. 49 ust 1 i 2 ustawy. Sąd Rejonowy wskazał przy tym, że w niniejszej sprawie postępowanie egzekucyjne trwało zaledwie 3 tygodnie, a w tym czasie - poza rutynowymi czynnościami - komornik dokonał jedynie zajęcia wierzytelności przysługującej dłużnikowi od NFZ, a należność ta została uregulowana niezwłocznie po tym zajęciu. Sąd Rejonowy podkreślił również trudną sytuację w służbie zdrowia, a w tym (...) Szpitala (...) w C., wskazując, że kwota 10.093,57 zł nie odpowiada nakładowi pracy komornika i pozostaje w rażącej dysproporcji z powyższymi okolicznościami, wobec czego zasadnym było jej obniżenie.

Na powyższe postanowienie zażalenie złożył Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Ś. D. K., zaskarżając je w części, w jakiej opłatę ustaloną przez komornika na kwotę 10.093,57 zł obniżono do kwoty 5.093, 57 zł i zarzucając naruszenie przepisów art. 49 ust 1, ust. 7 i ust. 10 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, poprzez przyjęcie, iż ustalona na kwotę 10.093,57 zł opłata egzekucyjna nie jest adekwatna do nakładu pracy komornika. Wniósł przy tym o

zmianę zaskarżonego postanowienia i ustalenie opłaty egzekucyjnej na kwotę 10.093,57 zł, a ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Częstochowie do ponownego rozpoznania.

Jako uzasadnienie skarżący wskazał, że szybkie, sprawne i skuteczne prowadzenie egzekucji jest obowiązkiem komornika, a stanowisko przyjęte przez Sąd Rejonowy prowadzi do wniosku, że komornik został „ukarany” za sprawne doprowadzenie do wykonania obowiązku objętego tytułem wykonawczym. Wskazał ponadto, że opłata stosunkowa nie stanowi wyłącznie dochodu komornika, a jest jego przychodem, z którego pokrywa on koszty swojej działalności, a także koszty postępowań bezskutecznych. Podał również, że treść art. 34 ww. ustawy przemawia przeciwko uznaniu, iż wysokość opłaty powinna być każdorazowo i ściśle dostosowana do nakładu pracy komornika w konkretnej sprawie oraz, że w uzasadnieniu Sąd nie podał szczegółowo przyczyn obniżenia wysokości opłaty, poprzestając na ogólnej trudnej sytuacji służby zdrowia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Zażalenie komornika nie zasługuje na uwzględnienie.

Jak wskazał Sąd Rejonowy, zgodnie z art. 49 ust. 1 i 1a ustawy o komornikach sądowych i egzekucji w sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 15% wartości wyegzekwowanego świadczenia, jednak nie niższej niż 1/10 i nie wyższej niż trzydziestokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Jednakże w przypadku wyegzekwowania świadczenia wskutek skierowania egzekucji do wierzytelności z rachunku bankowego, wynagrodzenia za pracę, świadczenia z ubezpieczenia społecznego, jak również wypłacanych na podstawie przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zasiłku dla bezrobotnych, dodatku aktywizacyjnego, stypendium oraz dodatku szkoleniowego, komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 8% wartości wyegzekwowanego świadczenia, jednak nie niższej niż 1/20 i nie wyższej niż dziesięciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, a we wszystkich sprawach wymienionych powyżej komornik ściąga opłatę od dłużnika proporcjonalnie do wysokości wyegzekwowanego świadczenia. Z kolei zgodnie z ust. 7 zdaniem pierwszym i ust. 10 powołanego przepisu, dłużnik może złożyć wniosek o obniżenie wysokości opłat, o których mowa w ust. 1 i 2 tego przepisu, a po rozpoznaniu wniosku, sąd może, uwzględniając w szczególności nakład pracy komornika lub sytuację majątkową wnioskodawcy oraz wysokość jego dochodów, obniżyć wysokość tych opłat.

W ocenie Sądu Okręgowego, dokonując obniżenia ustalonej przez komornika opłaty, Sąd Rejonowy nie dopuścił się obrazy żadnego z powyższych przepisów, a wręcz przeciwnie - biorąc pod uwagę prawidłowo poczynione ustalenia faktyczne, słusznie skorzystał on z możliwości przewidzianej w art. 49 ust. 10 ww. ustawy.

Dokonując analizy tego przepisu, wskazać należy przede wszystkim, że sama możliwość obniżenia wysokości opłaty egzekucyjnej nie została pozostawiona zupełnie swobodnemu uznaniu sądu, który w zależności od okoliczności konkretnej sprawy mógłby przyjąć całkowicie dowolne okoliczności, które uzasadniałyby obniżenie wysokości opłaty, a literalne brzmienie tego przepisu tylko pozornie wskazuje na przykładowy charakter zawartego w nim wyliczenia. Jako że przepis ten jest niewątpliwie przepisem szczególnym w stosunku do ogólnych przepisów regulujących kwestie opłat egzekucyjnych i ich wysokości, powinien on być interpretowany ściśle, co oznacza, iż tak naprawdę jedynymi przesłankami, czy kryteriami oceny wniosku o obniżenie wysokości opłaty egzekucyjnej powinny być właśnie nakład pracy danego komornika, sytuacja majątkowa wnioskodawcy lub wysokość jego dochodów, a każda z tych przesłanek może występować samodzielnie i w pełni uzasadniać złożony wniosek.

Zgodzić należy się jednocześnie zarówno ze skarżącym, jak i Sądem Rejonowym, który również to podnosił, że obniżenie opłaty egzekucyjnej może nastąpić jedynie wyjątkowo, a więc w sprawach, w których nakład pracy komornika był minimalny przy wysokiej należnej opłacie, bądź gdy sytuacja dłużnika jest szczególnie trudna. Podzielić należy ponadto pogląd skarżącego co do charakteru i przeznaczenia opłat egzekucyjnych. Niewątpliwie, nawet pobieżna analiza art. 34 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, na który zresztą powoływał się Komornik w złożonym zażaleniu, wskazuje, że pojęcie kosztów działalności egzekucyjnej nie odnosi się do konkretnej sprawy egzekucyjnej, ale obejmuje ogół kosztów szeroko rozumianej działalności egzekucyjnej komornika, co rzeczywiście

przemawia przeciwko tezie, że wysokość opłaty egzekucyjnej powinna być każdorazowo i ściśle dostosowana do nakładu pracy komornika w konkretnej sprawie egzekucyjnej.

Nie zmienia to jednak faktu, iż w niniejszej sprawie zachodziły podstawy do obniżenia ustalonej opłaty egzekucyjnej, a Sąd Okręgowy nie podzielił twierdzeń skarżącego, jakoby Sąd Rejonowy dokonał tego dowolnie, nie wskazując jednocześnie wyczerpująco powodów takiego rozstrzygnięcia.

Sąd Rejonowy wyraźnie bowiem wskazał, a ocenę tę Sąd Okręgowy w pełni podzielił, że w niniejszej sprawie postępowanie egzekucyjne nie wiązało się z dużym nakładem pracy Komornika. Wskazuje na to chociażby analiza samego przebiegu postępowania w sprawie Km (...), która wyraźnie wskazuje, że Komornik dokonał w tym postępowaniu jedynie kilku standardowych czynności egzekucyjnych, a samo postępowanie egzekucyjne w niniejszej sprawie toczyło się od 4 do 25 maja 2017 r. Sprawa ta niewątpliwie nie wymagała od Komornika podejmowania czynności związanych ze znacznym nakładem pracy, przekraczającym jego standardowy wymiar, i nie była również sprawą skomplikowaną pod względem rozliczeniowym. Podkreślić w tym miejscu należy ponadto, że postępowanie egzekucyjne przeciwko samodzielnym publicznym zakładom opieki zdrowotnej ma swoją specyfikę, a w jego trakcie organ egzekucyjny nie musi podejmować w zasadzie jakichkolwiek czynności zmierzających do ujawnienia majątku dłużnika. W takim postępowaniu przymusowa realizacja świadczeń na rzecz wierzycieli następuje bowiem przez zajęcie wierzytelności dłużnika w Oddziale Narodowego Funduszu Zdrowia, a ewentualnie - przez zajęcie rachunku bankowego, na którym znajdują się środki finansowe już pozyskane z Narodowego Funduszu Zdrowia.

Równie słusznie - w przekonaniu Sądu Okręgowego - Sąd Rejonowy wskazał na wyjątkowo ciężką sytuację finansową dłużnika, która jest oczywiście pokłosiem sytuacji służby zdrowia w ogóle. Zauważyć jednak trzeba, iż do tej przesłanki podchodzić należy bardzo ostrożnie, bowiem nie można również doprowadzić do sytuacji, aby ciężar samego funkcjonowania służby zdrowia był przerzucany na wierzyciela czy na komornika egzekwującego należności stwierdzone tytułem wykonawczym. W niniejszej sprawie jednak, dłużnik przedstawił swoją sytuację finansową, załączając informację o sytuacji finansowej, z której wprost wynika, że dłużnik od dłuższego czasu jest zadłużony, a stan zadłużenia na dzień 30.04.2017 r. wynosił aż (...) zł.

Okoliczności te, a w szczególności niski nakład pracy Komornika w toku przedmiotowego postępowania egzekucyjnego wskazują jednoznacznie, iż Sąd Rejonowy słusznie skorzystał ze swojego uprawnienia i obniżył ustaloną opłatę prawie o połowę.

Wobec powyższego, wniesione zażalenie podlegało oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.